

Instytut Pamięci Narodowej - Gdańsk

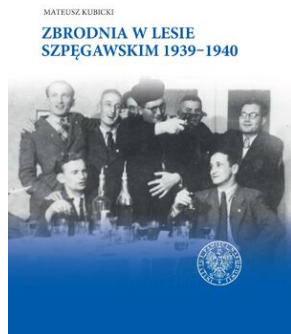
<https://gdansk.ipn.gov.pl/pl2/aktualnosci/100872,Mateusz-Kubicki-IPN-Gdansk-z-wyroznieniem-Oddzialu-Polskiej-Akademii-Nauk-w-Gdan.html>
20.04.2024, 17:04

Mateusz Kubicki (IPN Gdańsk) z wyróżnieniem Oddziału Polskiej Akademii Nauk w Gdańsku

Komisja doceniła publikację „Zbrodnia w Lesie Szpęgawskim 1939–1940” wydaną przez IPN.

Prezydium Oddziału PAN w Gdańsku przyznało Mateuszowi Kubickiemu [wyróżnienie w konkursie „Nagroda oddziału dla młodych naukowców”](#) za książkę „Zbrodnia w Lesie Szpęgawskim 1939-1940” wydaną przez IPN.

Las Szpęgawski, leżący na północny wschód od Starogardu Gdańskiego, to jedno z najważniejszych miejsc na mapie zbrodni pomorskiej 1939. Już 2 września 1939 r. Niemcy rozpoczęli tam masowe egzekucje, które trwały do stycznia 1940 r. W lesie zabijano nie tylko mieszkańców Starogardu i pobliskich wsi, lecz także Tczewa, Pelplina, Gniewa i Skórcza. Wśród ofiar zbrodni znajdowały się również osoby z zaburzeniami psychicznymi mordowane w ramach niemieckiej akcji „T-4”. Byli to pacjenci relokowani z następujących szpitali psychiatrycznych: w Kulparkowie k. Lwowa, Choroszczy k. Białegostoku, Dziekance k. Gnieszna, Gostyninie, Kobierzynie k. Krakowa, Owińskach k. Poznania, Tworkach pod Warszawą i Świeciu nad Wisłą. Jesienią 1944 r. na miejsce kaźni przybyło specjalne komando, które zgodnie z wytycznymi „Akcji 1005” wydobyło z grobów zwłoki, spaliło je, a następnie usiłowało zatrzeć ślady po masowych mogiłach. Jeden z dołów śmierci przypadkowo pominięto. W latach 1945–1947 przeprowadzono ekshumacje, które potwierdziły dokonanie w tym miejscu masowych mordów oraz ingerencji mających zatrzeć ślady niemieckiej zbrodni. Liczbę pomordowanych w Lesie Szpęgawskim szacuje się na 5–7 tys. Aktualnie ustalono personalia ponad 2400 ofiar. [Więcej o publikacji.](#)

Zachęcamy do zapoznania się z inną pracą autora [„Kapitan ostatni opuszcza swój statek...](#)

[Józef Władysław Bednarz \(1879-1939\)](#)", będącą próbą odtworzenia całościowego życiorysu nieznannej szerzej postaci Józefa Bednarza – bojownika PPS walczącego o wolność ojczyzny, lekarza psychiatry, od 1933 r. dyrektora Krajowego Zakładu Psychiatrycznego w Świeciu nad Wisłą, jednej z ofiar „Intelligenzaktion” na Pomorzu Gdańskim.

